

بررسی رابطه‌ی میزان دینداری و ارتکاب جرم در شهر گرمسار

حسین رهایی^۱

تاریخ دریافت: ۱۳۹۴/۱۰/۰۷

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۴/۱۲/۰۱

چکیده

پژوهش حاضر با هدف، بررسی رابطه‌ی میزان دینداری و ارتکاب جرم در بین جوانان شهر گرمسار انجام شده است. پژوهش حاضر از نوع پیمایشی می‌باشد و جامعه آماری آن جوانان شهر گرمسار بود و حجم نمونه با استفاده از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای ۲۰۰ انتخاب گردید. ابزار گردآوری اطلاعات در این پژوهش دو نوع پرسشنامه، پرسشنامه دینداری گلارک و استارک و پرسشنامه محقق ساخته ارتکاب جرم استفاده شده است. برای تعیین روایی پرسشنامه‌ها از روش اعتبار صوری و به منظور تعیین پایایی ابزار گردآوری داده‌ها از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده است. در این پژوهش برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار SPSS19 استفاده شده است. نتایج ضرایب همبستگی پیرسون بین میزان دینداری و میزان ارتکاب جرم در بین جوانان حاکی از آن است بین متغیرهای میزان دینداری و میزان ارتکاب جرم در بین جوانان رابطه منفی و معنی داری و از لحاظ آماری وجود دارد.

همچنین بین ابعاد دینداری (اعتقادی، تجربی، پیامدی و مناسکی) با میزان ارتکاب جرم در بین جوانان رابطه منفی و معنی داری از لحاظ آماری وجود دارد، یعنی هرچه میزان بعد اعتقادی، تجربی، پیامدی و مناسکی دینداری در بین جوانان افزایش یابد، میزان ارتکاب جرم

^۱ - کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی

در بین آنان کاهش می‌یابد.

همچنین از بین متغیرهای زمینه‌ای بین جنسیت و میزان ارتکاب به جرم تفاوت معنی‌داری وجود دارد اما این تفاوت بین وضعیت تاهل، سطح تحصیلات، شغل، پایگاه اجتماعی - اقتصادی، درآمد ماهانه خانواده و میزان ارتکاب به جرم معنی‌دار نمی‌باشد، رابطه بین سن و میزان ارتکاب به جرم در بین جوانان نیز معنی‌دار نمی‌باشد.

واژگان کلیدی: دینداری، بعد اعتقادی، بعد تجربی، بعد پیامدی، بعد مناسکی، جرم.

مقدمه

بررسی آسیب‌شناسی اجتماعی یکی از مهم‌ترین حوزه‌های مورد بررسی در علوم اجتماعی و جامعه‌شناسی است. پژوهشگران انحرافات اجتماعی، در ادامه راه دیگر محققان علوم انسانی مانند: زیست‌شناسان و...، قریب ۲۰۰ سال است به تئوری پردازی برای حل مسائل و آسیب‌های اجتماعی مبادرت ورزیده‌اند. همگی آنها همواره به دنبال پاسخ به این سوال بوده‌اند، که چرا بخشی از جامعه مرتکب کج رفتاری و جرم می‌شوند و بر این اساس به تبیین علل و عوامل ارتکاب جرم پرداخته‌اند. در این میان نسل جوان بیش از سایر افراد دیگر در معرض انواع فشارها و ناملایمات قرار دارند. اگر چه جوان بودن جمعیت از یک سو به عنوان یک فرصت تلقی می‌شود، همین امر از سوی دیگر می‌تواند به یک تهدید تبدیل شود و در صورت عدم توجه به نیازهای آنان می‌تواند به عامل بازدارنده تبدیل شود. در سالهای اخیر جرم و بزهکاری به سبب افزایش مداوم وقوع آنها بیش از هر مسئله دیگری توجه پژوهشگران را به خود جلب کرده است (میرزایی، ۱۳۹۱: ۷۹).

ارتکاب جرم و بزهکاری از مهمترین پدیده‌های حیات انسانی تلقی می‌شود که همه جوامع انسانی از دیرباز با آن مواجه بوده و کمابیش مشکلات و مسائل ناشی از آن را تجربه کرده‌اند (علیوردی نیا، ۱۳۹۳: ۹۴). ارتکاب جرم نه تنها عامل برهم خوردن نظم و ثبات جامعه است، بلکه به عنوان مانعی جهت رشد و توسعه اقتصادی - اجتماعی، جامعه تلقی می‌شود. چرا

که تسریع‌پذیری آن به ارزشمندترین و فعالترین و حساس‌ترین عناصر جامعه یعنی نوجوانان و جوانان که می‌توانند در ساختارهای اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی هر جامعه نقش ویژه‌ای داشته باشند، باعث می‌گردد جامعه در توفیق مسیری که در پیش روی خود دارد حرکت کند و بسیاری از سرمایه‌های مادی و معنوی ملی که بایست صرف سازندگی شود، صرف کنترل و نظارت و بازپروری افراد منحرف و بزهکار می‌گردد (گرگوندی، ۱۳۹۰:). به اعتقاد علمای اجتماعی همچون دورکیم (۱۹۸۳) وقوع جرم و بزه جنبه فردی و شخصی نداشته و عواقب و پیامدهای آن جمع و جامعه را نیز دربر می‌گیرد.

بزهکاری مسأله‌ای است که همه جوامع با توجه به بافت‌های اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی شان انواع متفاوتی از آن را درک می‌کنند. بیشتر بزهکاران در گروه جوانان قرار می‌گیرند. آنچه در اینجا قابل ذکر است این است که این دسته بندی الزاماً دیدگاهی منفی و آسیبی به جمعیت جوان ندارد. تأکید بیشتر روی این مسأله است که ویژگی‌های روانی این مقطع سنی پیامدهای اجتماعی مهمی را در پی دارد و پتانسیل فرصت و تهدید را همزمان دارد. تأکید روی جوانان در بزهکاری شاید به این دلیل است که جوانان بیشتر دستخوش غلبه احساسات و تغییرپذیری و نوحواهی‌اند و این اوصاف معمولاً همراه با زمینه‌های تهدید برای آنان و جامعه است.

یکی از عواملی که در پیشگیری و یا کاهش جرم و کج روی اجتماعی، تأثیر بسزایی دارد، دین داری و ایمان به خداوند است هنگامی که آدمی دور از چشم آشنایان، همسایگان و دیگران است، نه قانون و نه افکار عمومی و نه هیچ چیز اجتماعی دیگر، کارهای وی را کنترل نمی‌کند، بلکه در این حالت، کنترل کار در پرتو ایمان به قدرتی صورت می‌گیرد که در همه مکان‌ها و زمان‌ها شاهد آدمیان است و به رفتار پسندیده و نیک پاداش می‌دهد و بدی و گناه را مجازات می‌کند.

علی‌وردی نیا و همکاران (۱۳۹۳) در مقاله‌ای با عنوان «تأثیر دینداری در گرایش دختران به فرار از منزل» با استفاده از نظریه پیوند اجتماعی هیرشی، که دارای چهار بعد پیوستگی

دینی، التزام دینی، مشارکت دینی، و باور دینی است به تبیین تأثیر دین داری در گرایش به فرار از منزل پرداخته‌اند. روش پژوهش پیمایشی است و اطلاعات حاصل براساس ابزار پرسشنامه خوداجرا گردآوری شده است. جمعیت تحقیق مورد مطالعه همه دانش آموزان دبیرستانی بابلسر، در سال تحصیلی ۹۲-۹۱ بوده که تعداد کل آن‌ها ۱۵۹۷ نفر است. از این تعداد، ۳۷۰ نفر براساس نمونه‌گیری طبقه‌ای چندمرحله‌ای تصادفی متناسب مطالعه شدند و داده‌ها با استفاده از نرم افزار spss و lisrel تحلیل شد. نتایج داده‌ها حاکی از این است که از بین ابعاد دین داری بیشترین تأثیر متعلق در باور دینی و بعد از آن مشارکت دینی بوده است و دو بعد دیگر، یعنی پیوستگی دینی و التزام دینی، معنادار نبوده است. در کل، نتایج داده‌ها نشان داده است که مذهب می‌تواند، به منزله عامل حمایتی، تأثیرپذیری جوانان را از رفتارهای انحرافی کاهش دهد.

هاشمی (۱۳۹۳)، در پایان نامه اش به بررسی «رابطه بین دینداری و میزان گرایش به ارتکاب جرم در بین جوانان (مورد مطالعه: جوانان ۲۹-۱۸ ساله شهر اهواز)» پرداخته‌اند. هدف تحقیق حاضر، بررسی رابطه بین دینداری و میزان گرایش به ارتکاب جرم در بین جوانان ۲۹-۱۸ ساله شهر اهواز می‌باشد. این تحقیق به صورت پیمایشی و ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه می‌باشد است جمعیت آماری در این تحقیق، جوانان ۲۹-۱۸ ساله شهر اهواز می‌باشد، که حجم نمونه براساس فرمول کوکران ۳۸۴ نفر تعیین شد. از لحاظ زمانی این پژوهش در سال ۱۳۹۲-۱۳۹۳ اجرا شده است. نتایج تحقیق نشان می‌دهد که تمامی متغیرهای مستقل با متغیر وابسته رابطه معناداری دارند. نتایج حاصل از رگرسیون نشان می‌دهد که تنها سه متغیر بعد مناسکی، بعد عاطفی و بعد پیامدی معنادار بوده‌اند که در مجموع ۵۸ درصد از تغییرات مربوط به میزان گرایش به ارتکاب جرم را این چهار سه تبیین می‌کنند.

ویتن^۱ (۲۰۰۵)، در پژوهشی که بر اساس یک نمونه از نوجوانان ۱۷-۱۳ ساله پیمایش

^۱-Witten

ملی جوانان آمریکا انجام شده است، رابطه متقابل میان دین، قومیت و شهرنشینی و اثر آنها بر بزهکاری مورد بررسی قرار گرفته است. نتایج حاکی از اثر مستقیم دینداری بر همه انواع جرم است. بر این اساس دینداری در مقایسه با سایر عوامل، اثر بیشتری بر رفتار بزهکارانه دارد.

پری^۱ (۲۰۰۷)، در پژوهشی به بررسی رابطه میان سنجش انواع مختلفی از دینداری مانند جهت‌گیری دینی درونی و بیرونی، راست‌گویی مسیحی و تجربه دینی و نیز رفتارهای مخاطره‌آمیز نوجوانان شامل مصرف مواد مخدر، الکل و تنباکو، بزهکاری، افسردگی و تلاش برای خودکشی پرداخته است. همچنین، این مطالعه رابطه معکوس میان این رفتارهای مخاطره‌آمیز و دین را به واسطه افسردگی بررسی می‌کند.

مواد و روش‌ها

در این پژوهش به بررسی رابطه‌ی میزان دینداری و ارتکاب جرم در شهر گرمسار پرداخته شده است. در این زمینه ابتدا با استفاده از تکنیک پرسشنامه به جمع‌آوری اطلاعات لازم پرداخته شده است و در نهایت با استفاده از نرم‌افزار spss19 به تجزیه و تحلیل داده‌ها پرداخته شده است. بنابراین پژوهش حاضر از نوع پیمایش^۲ می‌باشد.

جامعه آماری این پژوهش جوانان شهر گرمسار است، که تعداد آنان برابر با ۱۸۵۰۰ نفر است، می‌باشند. در این پژوهش با استفاده از جدول مورگان تعداد ۲۰۰ نفر به عنوان حجم نمونه شده است. نمونه آماری در این تحقیق افرادی هستند که به عنوان پاسخگو از میان جامعه آماری با شرایط خاصی انتخاب شده و مورد مطالعه قرار گرفته‌اند. در این تحقیق از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای استفاده شده است. در این تحقیق نمونه‌گیری از بین ۲۰۰ خانوار انجام شد. سپس با توجه به مناطق سه‌گانه بالا، متوسط و پایین به صورت تصادفی بلوک‌هایی انتخاب شده و سپس از میان بلوک‌ها خانوارهایی با توجه به تعداد خانوارهای هر بلوک به صورت تصادفی (سیستماتیک) انتخاب شدند و برای هر خانوار منتخب

^۱-Perry

^۲- Survey

یک پرسشنامه که اولویت با سرپرست خانوار بود، قرار داده شد، در صورت عدم دسترسی به سرپرست خانوار، به همسر یا فرزند سرپرست خانواده به عنوان پاسخگو مورد مطالعه قرار گرفت.

جدول ۱ جدول مربوط به ضریب آلفای کرونباخ برای مفاهیم اصلی تحقیق

ضریب آلفا	تعداد گویه	متغیرها و مفاهیم اصلی
۰/۷۲	۲۲	ارتکاب جرم
۰/۸۹	۱۶	دینداری

بحث و نتایج

جدول ۲ توزیع فراوانی پاسخگویان برحسب جنسیت

جنسیت	فراوانی	درصد معتبر
زن	۸۰	۴۰
مرد	۱۲۰	۶۰
جمع	۲۰۰	۱۰۰

همانطور که یافته‌های جدول ۲ نشان می‌دهد، از کل ۲۰۰ نفر پاسخگو در این پژوهش، ۴۰ درصد (۸۰ نفر) پاسخگویان زن و ۶۰ درصد (۱۲۰ نفر) آنها مرد بوده‌اند.

جدول ۳ توزیع فراوانی پاسخگویان برحسب وضعیت تأهل

وضعیت تأهل	فراوانی	درصد معتبر
مجرد	۱۱۰	۵۵
متأهل	۹۰	۴۵
جمع	۲۰۰	۱۰۰

همانطور که یافته‌های جدول ۳ نشان می‌دهد، از کل ۲۰۰ نفر پاسخگو در این پژوهش، ۵۵ درصد (۱۱۰ نفر) پاسخگویان مجرد و ۴۵ درصد (۹۰ نفر) آنها متأهل بوده‌اند.

جدول ۴ توزیع فراوانی پاسخگویان برحسب سن

سن	فراوانی	درصد معتبر
۱۵-۱۹ سال	۵۵	۲۷/۵
۲۰-۲۴ سال	۶۵	۳۲/۵
۲۵-۲۹ سال	۸۰	۴۰
جمع	۲۰۰	۱۰۰
میانگین	۲۶/۴۲	
انحراف معیار	۶/۳	
کمترین مقدار	۱۵	
بیشترین مقدار	۲۹	

با توجه به اطلاعات جدول بالا، دامنه سنی پاسخگویان در بازه ۱۵-۲۹ سال است. بیشترین فراوانی مربوط به گروه های سنی ۲۵ تا ۲۹ سال با ۶۰ درصد (۸۰ نفر) است. میانگین سنی پاسخگویان نیز برابر با ۲۶/۴۲ سال است.

جدول ۵ توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب سطح تحصیلات

سطح تحصیلات	فراوانی	درصد معتبر
بیسواد	۵	۲/۵
ابتدایی	۷	۳/۵
سیکل (راهنمایی)	۶	۳
دیپلم	۴۵	۲۲/۵
فوق دیپلم	۴۷	۲۳/۵
لیسانس	۶۰	۳۰
فوق لیسانس	۳۰	۱۵
جمع	۲۰۰	۱۰۰

بر اساس داده های موجود در جدول فوق، سطح تحصیلات ۲/۵ درصد پاسخگویان بیسواد، ۳/۵ درصد ابتدایی، ۳ درصد راهنمایی، ۲۲/۵ دیپلم، ۲۳/۵ درصد فوق دیپلم، ۳۰ درصد سطح لیسانس و ۱۵ درصد در سطح فوق لیسانس می باشند.

جدول ۶ توزیع فراوانی پاسخگویان بر حسب شغل

درصد معتبر	فراوانی	شغل
۱۵	۳۰	کارمند
۲۸/۵	۵۷	خانه دار
۴۶/۵	۹۳	بیکار
۱۰	۲۰	سایر
۱۰۰	۲۰۰	جمع

همانطور که یافته‌های جدول ۶ نشان می‌دهد، از کل ۲۰۰ نفر پاسخگو در این پژوهش، ۱۵ درصد پاسخگویان شغل خود را کارمند، ۲۸/۵ درصد خانه دار، ۴۶/۵ بیکار و ۱۰ درصد آنها سایر موارد اعلام کرده‌اند.

برای استفاده درست از آزمون‌های پارامتری و غیرپارامتری، در ابتدا، قبل از آزمون فرضیه‌ها، نرمال بودن متغیر وابسته تحقیق مورد سنجش قرار گرفت. برای انجام آزمون نرمالیتی از آزمون کولموگروف-اسمیرنف تک نمونه‌ای^۱ استفاده شد. چون سطح معنی‌داری بدست آمده از ۰/۰۵ بزرگتر است، لذا توزیع متغیر وابسته نرمال است. بنابراین، برای آزمون فرضیه‌های تحقیق از آزمون‌های پارامتریک همچون ضریب همبستگی پیرسون و آزمون تی مستقل و تحلیل واریانس یکطرفه استفاده شد.

^۱. One- Sample Kolmogorov Smirnov

جدول شماره ۷ خروجی آزمون اسمیرنف کولموگروف تک نمونه‌ای متغیر اصلی تحقیق

متغیر	میانگین	حداقل	حداکثر	سطح معنی داری
ارتکاب جرم	۵۴/۰۸	۳۲	۸۵	۰/۳۱۷

فرضیه اصلی

بین میزان دینداری و میزان ارتکاب جرم در بین جوانان در شهر گرمسار رابطه وجود دارد.

برای بررسی وجود یا عدم وجود رابطه بین متغیرهای تحقیق از آزمون ضریب همبستگی پیرسون استفاده شده است. نتایج ضرایب همبستگی پیرسون بین میزان دینداری با میزان ارتکاب جرم در میان جوانان شهر گرمسار در جدول زیر آمده است:

جدول ۸ نتایج تحلیل ماتریس همبستگی بین میزان دینداری با میزان ارتکاب جرم در بین جوانان

متغیرها	ضریب همبستگی	سطح معنی داری
میزان دینداری	۰/۶۹۵**	۰/۰۰۰

**P<0/01 *P<0/05

بر اساس نتایج حاصل از جدول ۸، می‌توان گفت بین متغیرهای میزان دینداری و میزان ارتکاب جرم در بین جوانان ($r = -0/695$) رابطه منفی و معنی داری در سطح خطای کوچکتر از ۰/۰۱ وجود دارد. یعنی هرچه میزان دینداری در بین جوانان افزایش یابد، میزان ارتکاب جرم در بین آنان کاهش می‌یابد. بنابراین فرض صفر رد و فرض یک تأیید می‌گردد.

فرضیات فرعی تحقیق

بین بعد اعتقادی دینداری جوانان با میزان ارتکاب به جرم جوانان در شهر گرمسار رابطه وجود دارد.

برای بررسی این فرضیه از آزمون ضریب همبستگی پیرسون استفاده شده است. نتایج ضریب همبستگی پیرسون بین بعد اعتقادی دینداری جوانان با میزان ارتکاب به جرم جوانان در شهر گرمسار در جدول زیر آمده است:

جدول ۹ نتایج ضریب همبستگی بین بعد اعتقادی دینداری جوانان با میزان ارتکاب به جرم جوانان

متغیرها	ضریب همبستگی	سطح معنی داری
بعد اعتقادی دینداری	-۰/۳۷۶**	۰/۰۰۰
میزان ارتکاب به جرم		

*P<0/05 **P<0/01

بر اساس نتایج حاصل به دست آمده از جدول همبستگی پیرسون می توان گفت که با اطمینان ۹۹ درصد و سطح خطای کوچکتر از ۰/۰۱ بین بعد اعتقادی دینداری و میزان ارتکاب به جرم در بین جوانان ($r = -0/376$) رابطه منفی و معنی داری از لحاظ آماری وجود دارد. یعنی هرچه قدر بعد اعتقادی دینداری در بین جوانان افزایش یابد، میزان ارتکاب جرم در بین آنان کاهش می یابد. بنابراین فرض صفر (عدم رابطه بین متغیرها) رد و فرض تحقیق (وجود رابطه بین متغیرها) تأیید می گردد.

بین بعد مناسکی دینداری جوانان با میزان ارتکاب به جرم جوانان در شهر گرمسار رابطه وجود دارد.

برای بررسی این فرضیه از آزمون ضریب همبستگی پیرسون استفاده شده است. نتایج

ضریب همبستگی پیرسون بعد مناسکی دینداری جوانان با میزان ارتکاب به جرم جوانان در شهر گرمسار در جدول زیر آمده است:

جدول ۱۰ نتایج ضریب همبستگی بین بعد مناسکی دینداری جوانان با میزان ارتکاب به جرم جوانان در شهر گرمسار

متغیرها	ضریب همبستگی	سطح معنی داری
بعد مناسکی دینداری	-۰/۲۹۳**	۰/۰۰۰
میزان ارتکاب به جرم		

**P<0/01 *P<0/05

بر اساس نتایج حاصل به دست آمده از جدول همبستگی پیرسون می توان گفت که با اطمینان ۹۹ درصد و سطح خطای کوچکتر از ۰/۰۱ بین بعد مناسکی دینداری و میزان ارتکاب به جرم در بین جوانان ($r = -0/293$) رابطه منفی و معنی داری از لحاظ آماری وجود دارد. یعنی هرچه قدر بعد مناسکی دینداری در بین جوانان افزایش یابد، میزان ارتکاب جرم در بین آنان کاهش می یابد. بنابراین فرض صفر (عدم رابطه بین متغیرها) رد و فرض تحقیق (وجود رابطه بین متغیرها) تأیید می گردد.

بین بعد تجربی دینداری جوانان با میزان ارتکاب به جرم جوانان در شهر گرمسار رابطه وجود دارد.

برای بررسی این فرضیه از آزمون ضریب همبستگی پیرسون استفاده شده است. نتایج ضریب همبستگی پیرسون بعد تجربی دینداری جوانان با میزان ارتکاب به جرم جوانان در شهر گرمسار در جدول زیر آمده است:

جدول ۱۱ نتایج ضریب همبستگی بین بعد تجربی دینداری جوانان با میزان ارتکاب به جرم جوانان در

شهر گرمسار

متغیرها	ضریب همبستگی	سطح معنی داری
بعد تجربی دینداری	-۰/۵۲۳**	۰/۰۰۰
میزان ارتکاب به جرم		

**P<0/01 *P<0/05

بر اساس نتایج حاصل به دست آمده از جدول همبستگی پیرسون می‌توان گفت که با اطمینان ۹۹ درصد و سطح خطای کوچکتر از ۰/۰۱ بین بعد تجربی دینداری و میزان ارتکاب به جرم در بین جوانان ($r = -0/523$) رابطه منفی و معنی داری از لحاظ آماری وجود دارد. یعنی بعد تجربی دینداری در بین جوانان، افزایش یابد، میزان ارتکاب جرم در بین آنان کاهش می‌یابد. بنابراین فرض صفر (عدم رابطه بین متغیرها) رد و فرض تحقیق (وجود رابطه بین متغیرها) تأیید می‌گردد.

بین بعد پیامدی دینداری جوانان با میزان ارتکاب به جرم جوانان در شهر گرمسار رابطه وجود دارد.

برای بررسی این فرضیه از آزمون ضریب همبستگی پیرسون استفاده شده است. نتایج ضریب همبستگی پیرسون بعد پیامدی دینداری جوانان با میزان ارتکاب به جرم جوانان در شهر گرمسار در جدول زیر آمده است:

جدول ۱۲ نتایج ضریب همبستگی بین بعد پیامدی دینداری جوانان با میزان ارتکاب به جرم جوانان در شهر گرمسار

متغیرها	ضریب همبستگی	سطح معنی داری
بعد پیامدی دینداری	-۰/۶۵۳**	۰/۰۰۰
میزان ارتکاب به جرم		

**P<0/01 *P<0/05

بر اساس نتایج حاصل به دست آمده از جدول همبستگی پیرسون می توان گفت که با اطمینان ۹۹ درصد و سطح خطای کوچکتر از ۰/۰۱ بین بعد تجربی پیامدی و میزان ارتکاب به جرم در بین جوانان ($r = -0/653$) رابطه مثبت و معنی داری از لحاظ آماری وجود دارد. یعنی هرچه قدر بعد پیامدی دینداری در بین جوانان افزایش یابد، میزان ارتکاب جرم در بین آنان کاهش می یابد. بنابراین فرض صفر (عدم رابطه بین متغیرها) رد و فرض تحقیق (وجود رابطه بین متغیرها) تأیید می گردد.

میزان ارتکاب به جرم جوانان در شهر گرمسار بر حسب جنسیت آنان متفاوت است.

جدول شماره ۱۳ مقایسه جنسیت و میزان ارتکاب به جرم در جوانان شهر گرمسار

متغیر وابسته	جنسیت	تعداد	میانگین	انحراف معیار	آزمون T			
					F	سطح معنی داری	T	درجه آزادی
ارتکاب جرم	مرد	۱۲۰	۵۹/۸۶	۸/۷۶	۰/۰۰۷	۲/۷۲۸	۱۱	۸
	زن	۸۰	۴۸/۳	۶/۵۵				

**P<0/01 *P<0/05

بر اساس نتایج حاصل از جدول ۱۳، میانگین ارتکاب جرم در بین مردان برابر ۵۹/۸۶ و در بین زنان برابر ۴۸/۳ می باشد. این میانگین در بین مردان بیشتر می باشد. برای حصول اطمینان از این که آیا این تفاوت میانگین واقعاً و به صورت معنی دار در بین پاسخگویان وجود دارد یا نه به نتایج آزمون تی مستقل بین این دو متغیر می پردازیم.

نتایج حاصل از آزمون تی مستقل حاکی از این است که؛ با توجه به سطح معنی داری به دست آمده برابر با ۰/۰۰۷ کوچکتر از ۰/۰۱ می باشد، لذا با اطمینان ۹۹ درصد از نظر آماری تفاوت معنی داری می باشد. در نتیجه میزان ارتکاب جرم برحسب جنسیت جوانان متفاوت است. بنابراین فرض صفر رد و فرض یک تأیید می گردد.

میزان ارتکاب به جرم جوانان در شهر گرمسار بر حسب وضعیت تاهل آنان متفاوت است.

جدول شماره ۱۴ مقایسه وضعیت تاهل و میزان ارتکاب به جرم در جوانان شهر گرمسار

متغیر وابسته	وضعیت تاهل	تعداد	میانگین	انحراف معیار	آزمون لوین		آزمون T	
					F	سطح معنی داری	T	درجه آزادی
ارتکاب جرم	مجرد	۱۱۰	۵۸/۴	۸/۶	۰/۲۴۲	۳۷۴	۱/۱۷۳	۰/۳۱۰
	متاهل	۹۰	۵۰/۳	۶/۴				

**P<0/01 *P<0/05

نتایج حاصل از آزمون تی مستقل بین وضعیت تاهل و میزان ارتکاب جرم حاکی از این است که؛ با توجه به سطح معنی داری به دست آمده برابر با ۱/۰۳۲ بزرگتر از ۰/۰۵ می باشد، لذا از نظر آماری تفاوت معنی داری نمی باشد. بنابراین فرض صفر تأیید و فرض یک رد می گردد.

بین سن با میزان ارتکاب به جرم جوانان در شهر گرمسار رابطه وجود دارد.

جدول شماره ۱۵ آزمون ضریب همبستگی اسپیرمن سن میزان ارتکاب به جرم در جوانان شهر گرمسار

سن	میزان ارتکاب به جرم
مقدار ضریب پیرسون	۰/۰۲۴
سطح معنی داری	۰/۶۲۴

برای بررسی ارتباط بین سن و میزان ارتکاب جرم در بین جوانان از آزمون ضریب همبستگی پیرسون استفاده شد، داده‌های حاصل از این آزمون نشان می‌دهد که؛ بین سن و میزان ارتکاب جرم در بین جوانان رابطه معنی داری وجود ندارد و فرضیه رد می‌شود.

میزان ارتکاب به جرم جوانان در شهر گرمسار بر حسب سطح تحصیلات آنان متفاوت است.

برای بررسی این فرضیه از آزمون تحلیل واریانس یک طرفه استفاده شده است، البته قبل از اجرای آزمون، پیش فرض‌های توزیع نرمال نمرات و همگنی واریانس‌ها آزمون گردید. نتایج آزمون در جدول زیر آمده است:

جدول ۱۶ نتایج آزمون تحلیل واریانس یکطرفه بین سطح تحصیلات و میزان ارتکاب به جرم در بین جوانان شهر گرمسار

منبع تغییرات	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مربعات	مقدار F	سطح معنی داری
واریانس بین گروهی	۷۹۷/۳۰۷	۷	۱۱۳/۹۰۱	۰/۵۴۰	۰/۶۱
واریانس درون گروهی	۳۵۶۶۵/۸۲۱	۱۹۳	۱۸۴/۷۹۷		
واریانس کل	۳۶۴۶۳/۱۲۸	۲۰۰			

*P<0/01 *P<0/05

داده‌های حاصل از آزمون تحلیل واریانس یکطرفه ($F=0/540$ و $S=0/61$) نشان می‌دهد که بین سطح تحصیلات پاسخگویان با میزان ارتکاب جرم تفاوت معنی‌داری وجود ندارد.

میزان ارتکاب به جرم جوانان در شهر گرمسار بر حسب شغل آنان متفاوت است.

برای بررسی این فرضیه از آزمون تحلیل واریانس یک طرفه استفاده شده است، البته قبل از اجرای آزمون، پیش فرض‌های توزیع نرمال نمرات و همگنی واریانس‌ها آزمون گردید. نتایج آزمون در جدول زیر آمده است:

جدول ۱۷ نتایج آزمون تحلیل واریانس یکطرفه بین شغل و میزان ارتکاب به جرم در بین جوانان شهر گرمسار

منبع تغییرات	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مربعات	مقدار F	سطح معنی داری
واریانس بین گروهی	۱۷۴۷/۲۴۷	۳	۵۸۲/۴۱	۷/۳۵۵	۰/۰۶۴
واریانس درون گروهی	۲۱۸۱۰/۲۴۱	۱۹۷	۱۱۰/۷۱		
واریانس کل	۲۳۵۵۷/۴۸۸	۲۰۰	-		

*P<0/01 *P<0/05

با توجه به نتایج آزمون تحلیل واریانس یک طرفه ($F=7/35$ و $S=0/064$) می‌توان ملاحظه نمود که بین شغل پاسخگویان با میزان ارتکاب جرم تفاوت معنی‌داری وجود ندارد. بنابراین فرضیه مورد بحث تأیید می‌شود و فرض خلاف رد می‌گردد.

میزان ارتکاب به جرم جوانان در شهر گرمسار بر حسب وضعیت اقتصادی - اجتماعی آنان متفاوت است.

برای بررسی این فرضیه از آزمون تحلیل واریانس یک طرفه استفاده شده است، البته قبل از اجرای آزمون، پیش فرض‌های توزیع نرمال نمرات وهمگنی واریانس‌ها آزمون گردید. نتایج آزمون در جدول زیر آمده است:

جدول ۱۸ نتایج آزمون تحلیل واریانس یکطرفه بین وضعیت اقتصادی - اجتماعی و میزان ارتکاب به جرم در بین جوانان شهر گرمسار

منبع تغییرات	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مربعات	مقدار F	سطح معنی داری
واریانس بین گروهی	۱/۲۳۴	۳	۰/۴۱۱	۰/۳۲۱	۰/۹۲۶
واریانس درون گروهی	۲۲۵/۱۹۰	۱۹۷	۴۴۳۶۲/۴۳		
واریانس کل	۲۲۶/۴۲۴	۲۰۰	-		

*P<0/01 *P<0/05

داده‌های حاصل از آزمون تحلیل واریانس یکطرفه ($F=0/321$ و $S=0/926$) نشان می‌دهد که بین پایگاه اجتماعی اقتصادی پاسخگویان با میزان ارتکاب جرم تفاوت معنی‌داری وجود ندارد. بنابراین فرضیه مورد بحث رد می‌شود و فرض خلاف تأیید می‌گردد.

میزان ارتکاب به جرم جوانان در شهر گرمسار بر حسب درآمد ماهانه خانواده متفاوت

است.

جدول ۱۹ نتایج آزمون تحلیل واریانس یکطرفه بین درآمد ماهانه خانواده و میزان ارتکاب به جرم در بین جوانان شهر گرمسار

منبع تغییرات	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مربعات	مقدار F	سطح معنی داری
واریانس بین گروهی	۶/۹۲۱	۳	۲/۲۰۳	۰/۵۷۲	۰/۷۵۲
واریانس درون گروهی	۷۰۷/۴۱۱	۱۹۷	۳/۵۹		
واریانس کل	۷۱۴/۳۳۲	۲۰۰	-		

*P<0/01 *P<0/05

داده‌های حاصل از آزمون تحلیل واریانس یکطرفه ($F=0/572$ و $S=0/752$) نشان می‌دهد که بین پایگاه اجتماعی اقتصادی پاسخگویان با میزان ارتکاب جرم تفاوت معنی‌داری وجود ندارد. بنابراین فرضیه مورد بحث رد می‌شود و فرض خلاف تأیید می‌گردد.

بنابر نتایج حاصل از ضریب همبستگی پیرسون بین متغیرهای میزان دینداری و میزان ارتکاب جرم در بین جوانان رابطه منفی و معنی‌داری وجود دارد. یعنی هرچه میزان دینداری در بین جوانان افزایش یابد، میزان ارتکاب جرم در بین آنان کاهش می‌یابد. بنابراین فرض صفر رد و فرض یک تأیید می‌گردد. این یافته تحقیق همسو با یافته‌های پژوهش سراج زاده (۱۹۹۸)، ابراهیمی (۱۳۹۰)، کاظمی (۱۳۸۹) و عبادی و وطن دوست (۱۳۹۲) می‌باشد.

بنا بر نتایج حاصل از ضریب همبستگی پیرسون بین ابعاد دینداری؛ بعد اعتقادی، مناسکی، تجربی، پیامدی و میزان ارتکاب به جرم در بین جوانان رابطه منفی و معنی‌داری از لحاظ آماری وجود دارد. بدین معنی که با افزایش ابعاد اعتقادی، مناسکی، تجربی، پیامدی

دینداری در بین جوانان یاید، میزان ارتکاب به جرم در بین آنان کاهش می‌یابد. ضمن اینکه نتایج حاکی از آن است که بعد تجربی دینداری قوی‌ترین رابطه را میزان ارتکاب جرم دارد. این یافته تحقیق همسو با یافته‌های پژوهش کاظمی (۱۳۸۹)، ابراهیمی (۱۳۹۰) و عبادی و وطن دوست (۱۳۹۲) می‌باشد.

داده‌های حاصل از آزمون تحلیل واریانس یک‌طرفه نشان می‌دهد که بین پایگاه اجتماعی اقتصادی پاسخگویان با میزان ارتکاب جرم تفاوت معنی‌داری وجود ندارد. بنابراین فرضیه مورد بحث رد می‌شود و فرض خلاف تأیید می‌گردد. این یافته تحقیق همسو با یافته‌های پژوهش کاظمی (۱۳۸۹) می‌باشد.

پیشنهادات پژوهش

نتایج به دست آمده مؤید نقش دینداری در کاهش بزهکاری جوانان است اما بعد مناسبی همبستگی کمتری با میزان بزهکاری دارد. بنابراین سیاست و تمهیدات کارشناسان امر می‌تواند در جهت کاهش بزهکاری و باعث افزایش دینداری شود.

برنامه ریزان و سیاست‌گزاران اجتماعی در رسیدگی به مسایل و آسیب‌های اجتماعی به اعتقادات و باورهای دینی گروه‌ها و اقشار مختلف جامعه بیش از پیش توجه کنند.

پایبندی دینی از جمله عوامل مؤثر در کاهش ارتکاب جرم است. پس باید به آموزه‌ها و رهنمودهای دینی توجه ویژه داشت و سازمانهای مسئول، مثل اداره تبلیغات اسلامی، اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی، صدا و سیما، مدارس، دانشگاه‌ها، باید توجه ویژه‌ای به این مهم داشته باشند و در نشر درست اندیشه‌های اسلامی به صورت کارشناسی و دقیق نهایت سعی و تلاش خود را بکار بگیرند.

منابع

- ابراهیمی، قربانعلی. (۱۳۹۰)، "دینداری و بزهکاری در بین جوانان ده استان پژوهش ملی"، سازمان تبلیغات اسلامی استان مازندران.

- سراج زاده، سیدحسین. (۱۳۸۴)، چالش‌های دین و مدرنیته، تهران: نشر طرح نو.
- سراج زاده، سیدحسین، پویافر، محمدرضا. (۱۳۸۹)، «دین و نظم اجتماعی: بررسی رابطه دینداری با احساس آنومی و کجروی در میان نمونه‌ای از دانشجویان»، مجله مسائل اجتماعی ایران، سال ۱۶، شماره ۱۰۵: ۶۳-۶۲.
- عبادی، اعظم؛ وطن دوست، معصومه. (۱۳۹۲)، "بررسی رابطه دینداری و بزهکاری در میان دانشجویان دانشگاه تبریز"، فصلنامه دانش انتظامی آذربایجان شرقی، سال سوم، شماره سوم (پیاپی ۱۰): ۸۳-۹۶.
- علیوردی نیا، اکبر؛ عیسی پور، فاطمه؛ حسنی، محمدرضا. (۱۳۹۳)، «تأثیر دینداری در گرایش دختران به فرار از منزل»، پژوهش نامه زنان، سال پنجم، شماره اول: ۸۳-۱۱۴.
- کاظمی، اصغر. (۱۳۸۹)، «بررسی عوامل مؤثر بر ارتکاب جرم با تأکید بر میزان دینداری مورد: زندانیان استان قم در سال ۱۳۸۸»، پایان نامه کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه علامه طباطبایی.
- گرگوندی، اله. (۱۳۹۰)، «بررسی جامعه‌شناختی ارتکاب به جرم و بزهکاری اجتماعی جوانان و نوجوانان مذکر ۱۷-۳۰ سال در منطقه ۱۶ تهران با تأکید بر نظریه فشار آگنیو»، پایان نامه کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی، دانشگاه پیام نور تهران.
- میرزایی، محمد؛ مسعودی، عباس. (۱۳۹۱)، «عوامل ارتکاب جرم با رویکرد جامعه‌شناسانه (مطالعه موردی: شهرستان سنندج)»، کارگاه، دوره دوم، سال پنجم، شماره ۱۹: ۷۸-۹۳.
- هاشمی، کبری. (۱۳۹۳)، رابطه بین دینداری و میزان گرایش به ارتکاب جرم در بین جوانان (مورد مطالعه: جوانان ۱۸-۲۹ ساله شهر اهواز)، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه شهید چمران اهواز - دانشکده اقتصاد و علوم اجتماعی.
- Perry. Tonya R. (2007), "Religiosity and Risk, the Influence of Adolescent Faith on Behavior", EdD. Dissertation. La Sierra University.

- Witten. Dell- Autumn(2005)."Religion and Delinquency in the Context of Race and Place". University of Maryland.